

EDUSKUNNAN VASTAUS 312/2010 vp

Hallituksen esitys rikosseuraamusalan organisaatiouudistukseen liittyvien lakien muuttamiseksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä rikosseuraamusalan organisaatiouudistukseen liittyvien lakien muuttamiseksi (HE 279/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 35/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain 2 luvun 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 2 luvun 13 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 780/2005, seuraavasti:

2 luku

Rangaistuksista

13 §

Jos vanki tai tutkintavanki tekee vankilassa tai muutoin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena ollessaan rikoksen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakko, siitä voidaan määrätä kurinpitorangaistus siten kuin vankeuslain (767/2005)

15 luvussa ja tutkintavankeuslain (768/2005) 10 luvussa säädetään. Jos rikoksesta on odotettavissa ankarampi rangaistus kuin sakko, rikoksesta on tehtävä ilmoitus poliisille tai muulle esitutkintaviranomaiselle.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain 24 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain (326/1963) 24 ja 27 §, sellaisina kuin ne ovat, 24 § laissa 543/2005 ja 27 § laeissa 142/2001 ja 543/2005, seuraavasti:

24 §

Tämän lain 1, 5, 10 ja 17 §:ssä tarkoitetun pyynnön tekee Islannin, Norjan, Ruotsin tai Tanskan asianomainen viranomainen. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö ratkaisee, onko 5, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostuttava. Ratkaisun 1 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostumisesta tekee oikeusrekisterikeskus.

valvonnan järjestämistä Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, esittää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Pyyntö, joka tarkoittaa 4 §:n mukaista täytäntöönpanoa, esittää oikeusrekisterikeskus.

Jos pyyntö koskee sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on määrättävä muuntorangaistuksen aika.

27 §

Pyynnön, joka tarkoittaa 8 §:n mukaista täytäntöönpanoa taikka 15 tai 22 §:ssä edellytettyä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain 54 ja 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 54 § ja 58 §:n 3 momentti seuraavasti:

54 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Edellä 53 §:n 1 momentissa tarkoitetun syytetoimenpiteitä koskevan pyynnön tekee syyttäjä, joka on toimivaltainen ajamaan syytettä kysymyksessä olevassa rikosasiassa. Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan 53 §:n

2 momentissa tarkoitetun pyynnön tekee Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

58 §

Eriyissäännön noudattaminen

— — — — —
Edellä 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettua suostumusta voi pyytää syyttäjä, joka on toi-

mivalentainen ajamaan syytettä kysymyksessä olevassa rikosasiassa. Pyynnön perusteena tulee olla 60 §:ssä tarkoitettu vangitsemispäätös, ja pyynnön liitteenä tulee olla Suomeen luovutetun henkilön kirjallinen lausuma pyynnöstä. Suomessa 2 momentin 3 kohdan nojalla tuomitun vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa

koskevaa suostumusta voi pyytää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Tässä momentissa tarkoitettujen pyyntöjen tulee sisältää 14 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

nuorisorangaistuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorisorangaistuksesta annetun lain (1196/2004) 4, 5 ja 7—11 §, 12 §:n 1 momentti, 13 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16, 17, 20 ja 21 § sekä 22 §:n 5 kohta sekä *lisätään* lakiin uusi 21 a § seuraavasti:

4 §

Toimeenpanosuunnitelma

Rikosseuraamuslaitoksen on syyttäjän tai tuomioistuimen pyynnöstä ennen nuorisorangaistuksen tuomitsemista laadittava nuorisorangaistuksen toimeenpanosuunnitelma, josta tulee ilmetä:

- 1) valvojan ja tuomitun väliseen yhteydenpitoon liittyvät määräykset; ja
- 2) sosiaalista toimintakykyä edistävät tehtävät ja ohjelmat sekä työelämään ja työn tekemiseen perehtymistä koskeva osa.

Rikosseuraamuslaitoksen on kuultava epäiltyä toimeenpanosuunnitelman laatimisen yhteydessä. Alle 18-vuotiaan epäillyn huoltajalle, edunvalvojalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

5 §

Toimeenpanosuunnitelman täsmentäminen

Rikosseuraamuslaitos voi nuorisorangaistuksen tuomitsemisen jälkeen antaa toimeenpanosuunnitelmaan perustuvia täytäntöönpanossa

tarpeellisia määräyksiä, jotka koskevat valvontatapaamisten ja muiden 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilaisuuksien ajankohtia sekä tehtävien, ohjelmien ja perehtymisen tarkempaa sisältöä.

7 §

Nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta huolehtiminen

Rikosseuraamuslaitos huolehtii nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta siten kuin siitä tässä laissa ja tarkemmin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

8 §

Etsintäkuulutus

Jos nuorisorangaistukseen tuomittua ei tavata eikä hänen oleskelupaikkaansa saada selville, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa tuomitusta etsintäkuulutuksen. Tuomitua kehoitetaan etsintäkuulutuksessa viimeistään määräpäivänä ottamaan nuorisorangaistuksen täytäntöönpanoa varten yhteys Rikosseuraamus-

laitokseen. Etsintäkuulutuksessa on ilmoitettava, että muussa tapauksessa pannaan vireille menettely muun rangaistuksen tuomitsemiseksi nuorisorangaistuksen sijasta.

9 §

Usean nuorisorangaistuksen täytäntöönpano

Samaan aikaan täytäntöön pantavina olevat nuorisorangaistukset lasketaan täytäntöönpanossa yhteen. Yhteinen enimmäiskesto on kuitenkin yksi vuosi kuusi kuukautta. Rikosseuraamuslaitoksen on tarvittaessa tarkistettava toimeenpanosuunnitelmaa yhteenlaskemisen edellyttämällä tavalla.

10 §

Valvoja ja hänen apunaan toimiva henkilö

Nuorisorangaistukseen tuomitun valvojana toimii Rikosseuraamuslaitoksen virkamies (*valvoja*).

Nuorisorangaistuksen tarkoituksenmukaisen täytäntöönpanon edistämiseksi valvojan avuksi voidaan määrätä tehtävään suostunut henkilö (*apupalvoja*), jolla on tehtävän hoitamiseen soveltuva sosiaali-, nuoriso- tai kasvatusalan koulutus sekä kokemus työskentelystä nuorten kanssa. Erityisestä syystä tehtävään voidaan määrätä muukin siihen sopiva henkilö.

Rikosseuraamuslaitos tekee apupalvojan kanssa sopimuksen tehtävän hoitamisesta sekä päättää hänelle valtion varoista maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta. Solmittavalla sopimuksella ei synny Rikosseuraamuslaitoksen ja apupalvojan välille virkasuhdetta eikä työsopimussuhdetta.

Apupalvojaan sovelletaan kielilakia (423/2003) ja rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuuta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

11 §

Valvojan ja apupalvojan tehtävät

Valvojan tulee:

1) valvoa toimeenpanosuunnitelman ja siihen perustuvien määräysten noudattamista;

2) olla tarvittaessa yhteydessä tuomitun huoltajaan, edunvalvojaan tai muuhun lailliseen edustajaan;

3) tukea ja ohjata tuomittua; ja

4) ilmoittaa Rikosseuraamuslaitokselle toimeenpanosuunnitelman ja siihen perustuvien määräysten rikkomisesta.

Apupalvojan tulee noudattaa valvojan hänelle nuorisorangaistuksen täytäntöönpanoa varten antamia määräyksiä sekä ilmoittaa valvojalle toimeenpanosuunnitelman ehtojen ja siihen perustuvien määräysten rikkomisesta.

Valvojan ja apupalvojan on toimittava niin, että heidän toimenpiteistään ei aiheudu tuomitulle tai hänen läheisilleen tarpeetonta haittaa.

12 §

Nuorisorangaistukseen tuomitun velvollisuudet

Nuorisorangaistukseen tuomittu on velvollinen noudattamaan toimeenpanosuunnitelmaa sekä Rikosseuraamuslaitoksen hänelle antamia toimeenpanosuunnitelmaan perustuvia täytäntöönpanossa tarpeellisia määräyksiä. Tuomitun tulee toimeenpanosuunnitelmassa määrätyllä tavalla pitää yhteyttä valvojaansa.

13 §

Päihteiden käytön valvonta

Jos tuomittu on valvontatapaamisessa tai muussa 2 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilaisuudessa ulkoisista merkeistä päätellen todennäköisesti alkoholin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen, valvojan tai muun Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on kirjattava päihtymystilaa koskevat havainnot. Jos päihtymystilan epäillä johtuvan alkoholista,

Rikosseuraamuslaitoksen virkamies voi velvoittaa tuomitun suorittamaan puhalluskokeen.

14 §

Nuorisorangaistuksen suorittamisaika

Rikosseuraamuslaitos voi väliaikaisesti keskeyttää nuorisorangaistuksen tai sen jäljellä olevan osan täytäntöönpanon yhteensä enintään yhdeksi vuodeksi, jos nuorisorangaistuksen suorittamiselle loppuun rangaistusaikana on este eikä sen syynä ole 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakava toimeenpanosuunnitelman ehtojen tai siihen perustuvien määräysten rikkominen. Tässä momentissa säädetyn enimmäisajan täyttyttyä nuorisorangaistuksen suorittamisaika jatkuu esteestä huolimatta yhtäjaksoisesti rangaistusajan loppuun.

15 §

Nouto nuorisorangaistuksen suorittamista varten

Noudosta päättää pidättämiseen oikeutettu poliisimies Rikosseuraamuslaitoksen pyynnöstä. Noudettavaksi määrätty saadaan ottaa kiinni enintään kuusi tuntia ennen 1 momentissa tarkoitettua tilaisuutta ja ottaa säilöön. Nouto on pyrittävä suorittamaan niin, ettei tuomittu sen vuoksi joudu tarpeettomasti huomion kohteeksi. Tuomittua ei saa pitää kiinni tai säilössä kauempaa kuin tilaisuuteen noutaminen edellyttää.

16 §

Nuorisorangaistuksen ehtojen ja määräysten rikkominen

Jos nuorisorangaistukseen tuomittu menettelee 12 §:ssä säädettyjen velvollisuuksiensa vastaisesti, Rikosseuraamuslaitoksen on annettava hänelle suullinen tai kirjallinen huomautus. Jos tuomittu ei ojennu hänelle annetusta huomautuksesta tai muuten vakavasti rikkoo toi-

meenpanosuunnitelman ehtoja tai siihen perustuvia määräyksiä, Rikosseuraamuslaitoksen on annettava hänelle kirjallinen varoitus.

Ennen varoituksen antamista tuomitulle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Varoituksen antamisen yhteydessä tuomitulle on ilmoitettava, että sen noudattamatta jättäminen johtaa asian saattamiseen käsiteltäväksi tuomioistuimessa ja 18 §:ssä tarkoitetun rangaistuksen tuomitsemiseen.

Jos nuorisorangaistukseen tuomittu ei aloita nuorisorangaistuksen suorittamista, jättää suorittamisen kesken tai ei ojennu varoituksesta eikä hänellä ole menettelyynsä hyväksyttävää syytä, Rikosseuraamuslaitoksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin asian saattamiseksi tuomioistuimen käsiteltäväksi. Samalla Rikosseuraamuslaitos voi kieltää nuorisorangaistuksen täytäntöönpanon aloittamisen tai keskeyttää täytäntöönpanon.

17 §

Rikkomusten oikeudenkäyntimenettely

Rikosseuraamuslaitoksen on 16 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa viipymättä laadittava selvitys asiasta syyttäjälle. Jos syyttäjä katsoo nuorisorangaistukseen tuomitun menetelleen mainitussa lainkohdassa tarkoitetulla tavalla, hänen tulee viipymättä saattaa asia käsiteltäväksi siinä tuomioistuimessa, joka on ratkaissut nuorisorangaistukseen johtaneen rikosasian ensimmäisenä oikeusasteena taikka jonka tuomiopiirissä tuomittu asuu tai vakinaisesti oleskelee.

Tuomioistuimen on ennen asian ratkaisemista kuultava nuorisorangaistukseen tuomittua henkilökohtaisesti. Myös Rikosseuraamuslaitoksen edustajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei tämä ole asian käsittelyn kannalta selvästi tarpeetonta. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa säädetään.

Valitus, jolla haetaan muutosta tuomioistuimen tämän pykälän nojalla tekemään ratkaisuun, on käsiteltävä kiireellisenä.

20 §

Yhteisen ehdottoman vankeusrangaistuksen tuomitseminen

Kun yhteinen ehdoton vankeusrangaistus on rikoslain 7 luvun 8 §:n mukaisesti tuomittu, Rikosseuraamuslaitoksen on muutoksenhausta huolimatta heti keskeytettävä nuorisorangaistuksen täytäntöönpano. Rikosseuraamuslaitos voi keskeyttää täytäntöönpanon myös, jos se saa syyttäjältä ilmoituksen, että nuorisorangaistukseen tuomittua tullaan syyttämään rikoksesta, joka syyttäjän arvion mukaan voi johtaa ehdottoman vankeusrangaistuksen tuomitsemiseen.

21 §

Matkakustannukset

Rikosseuraamuslaitos maksaa kohtuulliset matkakustannukset, jotka aiheutuvat toimeenpanosuunnitelman laatimisesta ja nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta.

21 a §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuramustoimiston johtaja päättää 16 §:n 3 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä asian saattamiseksi tuomioistuimen käsiteltäväksi

sekä täytäntöönpanon aloittamisen kieltämisestä ja täytäntöönpanon keskeyttämisestä.

Yhdyskuntaseuramustoimiston johtaja tai työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja taikka rikosseuraamusesimies päättää 14 §:n 2 momentissa tarkoitetusta täytäntöönpanon väliaikaisesta keskeyttämisestä, 15 §:n 2 momentissa tarkoitetusta noudon pyytämisestä ja 16 §:n 1 momentissa tarkoitetusta kirjallisen varoituksen antamisesta.

Valvoja tai muu työjärjestyksessä tehtävään määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies päättää 13 §:ssä tarkoitetusta päihteiden käytön valvonnasta ja 16 §:n 1 momentissa tarkoitetusta suullisen tai kirjallisen huomautuksen antamisesta.

22 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

— — — — —
5) apuvalvojan palkkion maksamiseen ja kulujen korvaamiseen sekä rikoksesta epäillyn ja nuorisorangaistukseen tuomitun matkakustannusten korvaamiseen liittyvästä menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

vankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vankeuslain (767/2005) 1 luvun 4, 6 ja 8—10 §, 11 §:n 1 momentti ja 12 §, 2 luvun 1 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, 3 luvun 8 ja 9 §, 4 luvun 7, 11 ja 12 §, 5 luvun 5 §:n 1 momentti ja 9 §, 6 luvun 2 §:n 3 momentti sekä 6 ja 7 §, 7 luvun 8 §, 8 luvun 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 2 ja 3 momentti sekä 15 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 9 §:n 3 momentti ja 10 §:n 2 momentti, 10 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 7, 8, 10 ja 11 §, 12 luvun 11 §, 13 luvun 7 ja 12 §, 14 luvun 11 ja 12 §, 15 luvun 3 §, 10 §:n 3 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti, 16 lu-

vun 9 §:n 1 ja 4 momentti sekä 10 §:n 2 momentti, 18 luvun 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 3 momentti, 6 §:n 1 momentin johdantokappale ja 9 §, 19 luvun 1 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, 20 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 9 §:n edellä oleva väliotsikko, 11 §:n 1 momentti sekä 12 ja 13 § sekä 21 luvun 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 11 § laissa 328/2011 sekä 12 luvun 11 § osaksi laissa 265/2007, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset vankeuden täytäntöönpanosta

4 §

Vankeuden täytäntöönpanon organisaatio

Vankeuden täytäntöönpanosta vastaa Rikosseuraamuslaitos. Rikosseuraamuslaitos jakautuu rikosseuraamusalueisiin, joilla on arviointikeskus ja vankiloita. Terveystenhuollon järjestämisestä vastaa terveydenhuoltoyksikkö.

Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiosta säädetään muutoin Rikosseuraamuslaitoksesta annetussa laissa (953/2009).

6 §

Toimivaltuuksien käytön yleiset periaatteet

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on toimittava asiallisesti ja puolueettomasti sekä sovinollisuutta edistään.

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen tulee ensisijaisesti neuvoin, kehotuksin ja käskyin ylläpitää vankilan järjestystä ja turvallisuutta.

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on suoritettava virkatehtävänsä puuttumatta enempää kenenkään oikeuksiin ja aiheuttamatta suurempaa haittaa kuin on välttämätöntä ja puolustettavaa tehtävän suorittamiseksi.

8 §

Toimivallan määräytyminen rikosseuraamusalueella

Tässä laissa tarkoitettua päätösvaltaa käyttää rikosseuraamusalueella Rikosseuraamuslaitok-

sen virkamies. Tässä laissa tarkoitettuja Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehiä ovat:

- 1) aluejohtaja;
- 2) arviointikeskuksen johtaja;
- 3) vankilan johtaja;
- 4) tuomioiden täytäntöönpanosta vastaava virkamies (*täytäntöönpanosta vastaava virkamies*);
- 5) vankilan toimintojen järjestämisestä vastaava virkamies (*toiminnoista vastaava virkamies*);
- 6) vankilan järjestyksestä ja turvallisuudesta vastaava virkamies (*turvallisuudesta vastaava virkamies*);
- 7) ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies;
- 8) ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies; ja
- 9) muu Rikosseuraamuslaitoksen virkamies.

Aluejohtajalla on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on tässä laissa uskottu 1 momentin 2—8 kohdassa tarkoitettulle virkamiehelle. Vankilan johtajalla on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 4—8 kohdassa tarkoitettulle virkamiehelle. Turvallisuudesta vastaavalla virkamiehellä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettulle virkamiehelle. Valvonnan esimiestehtävissä toimivalla virkamiehellä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettulle virkamiehelle.

9 §

Toimivalta virka-ajan ulkopuolella

Vankilan johtajalle kuuluvaa päätösvaltaa saa, jollei asia siedä viivytystä, virka-ajan ulkopuolella käyttää myös rikosseuraamusalueen päivystävä virkamies asiassa, joka koskee:

- 1) ulkoilun epäämistä;
- 2) tilapäiseen tutkimukseen ja hoitoon vankilan ulkopuolelle lähettämistä;
- 3) erittäin tärkeästä syystä myönnettävää poistumislupaa;
- 4) erityistarkastusta;
- 5) vangin henkilönkatsastusta;
- 6) säilössäpitoa;
- 7) 19 luvun 1, 2, 4, 5 ja 8 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta; sekä
- 8) vangin päästämistä ehdonalaan vapautteen.

Päivystävänä virkamiehenä saa toimia ainoastaan 8 §:n 1 momentin 1—6 kohdassa tarkoitettu virkamies tai muu riittävän koulutuksen saanut virkamies.

10 §

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen päätösvaltaan kuuluvan vangin sijoittamista, siirtoa, vankilan ulkopuoliseen toimintaan osallistumista ja poistumislupaa koskevan asian, jos on syytä epäillä vangin osallistuvan järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan, vankeusaikanaan jatkavan rikollista toimintaa tai vaarantavan turvallisuutta, taikka jos se on perusteltua vangin turvallisuuden suojelemiseksi.

11 §

Virka-apu

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä on oikeus saada virkatehtävän suorittamiseksi po-

liisilta poliisilain (493/1995) mukaista virka-apua.

12 §

Viittaussäännös

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiesten virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

2 luku

Täytäntöönpanon aloittaminen

1 §

Vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoon ryhtyminen

Rangaistus on pantava täytäntöön viipymättä. Kun vankeusrangaistusta koskeva tuomio on saanut lainvoiman tai se on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa täytäntöönpanomääräyksen sen paikkakunnan ulosottomiehelle, jolla tuomittu asuu tai oleskelee. Ulosottomiehen on otettava yhteyttä Rikosseuraamuslaitoksen arviointikeskukseen vankilaan määräämistä varten. Ulosottomiehen on määrättävä tuomittu ilmoittautumaan vankilaan arviointikeskuksen määräämänä ajankohtana. Jos tuomittua ei tavoiteta, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on etsintäkuulutettava hänet.

10 §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö myöntää lykkäyksen terveydellisillä perusteilla. Muilla perusteilla lykkäyksen myöntää ulosottomies.

3 luku

Rangaistusajan laskeminen

8 §

Päätösvalta

Rangaistusajaksi lukemisesta päättää täytäntöönpanosta vastaava virkamies. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää kuitenkin 7 §:n 3 momentissa tarkoitetusta rangaistusajaksi lukemisesta.

9 §

Tarkemmat määräykset

Tarkemmat määräykset rangaistusajan laskemisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

4 luku

Saapuminen ja sijoittaminen vankilaan

7 §

Suunnitelman laatimismenettely

Arviointikeskus laatii rangaistusajan suunnitelman. Suunnitelmaa tarkennetaan siinä vankilassa, johon vanki sijoitetaan.

Suunnitelma valmistellaan yhteistyössä vangin kanssa. Rangaistusajan suunnitelmaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin oltava yhteistyössä vangin suostumuksella hänen koti- tai asuinkuntansa viranomaisten, muiden viranomaisten sekä yksityisten yhteisöjen ja henkilöiden kanssa. Vangin yhteiskuntaan sijoittumisen parantamiseksi vapauttamissuunnitelmaa laadittaessa on lisäksi vangin suostumuksella oltava tarpeen mukaan yhteistyössä vangin koti- tai asuinkunnan sosiaali-, terveys-, asunto- sekä työvoimaviranomaisten kanssa.

Suunnitelman toteutumista on seurattava. Suunnitelma on otettava uudelleen käsiteltäväksi säännöllisin väliajoin sekä myös, jos sitä ei noudateta. Suunnitelman seuraamisesta vastaa

tähän tehtävään määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies.

11 §

Päätösvalta

Rangaistusajan suunnitelmasta ja vangin sijoittamisesta vankilaan päättää arviointikeskuksen johtaja. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää niistä avolaitoksista ja avolaitososastoista, joissa vankeja valvotaan teknisesti 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

12 §

Tarkemmat säännökset

Täytäntöönpanoasiakirjoista, arviointikeskusten tehtävistä, tuomittujen toimittamisesta vankilaan, tulotarkastuksen kirjaamisesta sekä rangaistusajan suunnitelman sisällöstä ja laatimisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tarkemmat määräykset tulotarkastuksesta ja arviointikeskusten toiminnasta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

5 luku

Sijoittaminen vankilassa

5 §

Varmuosasto

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätöksellä voidaan vankilaan turvallisuussyistä perustaa muusta vankilasta eristetty osasto (*varmuusosasto*).

— — — — —

9 §

Päätösvalta

Varmuosaston päiväjärjestyksen vahvistaa aluejohtaja. Muiden osastojen päiväjärjestyksen vahvistaa vankilan johtaja.

Osastolle sijoittamisesta päättää toiminnoista vastaava tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies siten kuin vankilan työjärjestyksessä määrätään. Rikosseuraamuslaitoksen sairaalayksikköön ottamisesta ja sieltä poistamisesta päättää sairaalayksikön toiminnasta vastaava ylilääkäri.

Vangin sijoittamisesta varmuusosastolle päättää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö vankilan johtajan tai arviointikeskuksen johtajan esityksestä tai näitä kuultuaan.

6 luku

Siirtäminen vankilasta toiseen

2 §

Siirtäminen avolaitoksesta suljettuun vankilaan

— — — — —
Vanki, joka ilman pätevää syytä jättää saapumatta avolaitokseen määräaikana, on toimitettava arviointikeskukseen tai arviointikeskuksen osoittamaan vankilaan.

6 §

Siirtämisestä päättäminen

Vangin siirtämisestä rikosseuraamusalueella päättää arviointikeskuksen johtaja, jollei hän ole siirtänyt päätösvaltaa asiassa rangaistusajan suunnitelmassa nimetyille vankilan johtajalle. Jos vanki siirretään toiselle rikosseuraamusalueelle, siirto edellyttää vastaanottavan rikosseuraamusalueen arviointikeskuksen johtajan suostumusta.

Rikosseuraamusalueiden käyttöasteen tasoittamiseksi tapahtuvasta vangin siirtämisestä voi päättää myös Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Vankilan johtaja päättää 5 §:n 2 momentissa tarkoitettusta vangin päästämisestä vankilan ulkopuolelle. Jos vankilan ulkopuolella oloinen kestää pitempään kuin seitsemän vuorokautta, asiasta päättää arviointikeskuksen joh-

taja tai hänen määräämänsä täytäntöönpanosta vastaava virkamies.

7 §

Tarkemmat säännökset

Vangin siirtoa koskevasta menettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset vangin siirtämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

7 luku

Perushuolto ja asuminen

8 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta sekä asumisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

8 luku

Toimintaan osallistuminen

8 §

Koulutus

Vanki voi osallistua vankilassa tai sen ulkopuolella järjestettävään koulutukseen. Koulutukseen osallistumisesta vankilan ulkopuolella noudatetaan, mitä 9 ja 10 §:ssä säädetään. Rikosseuraamusalue tai vankila sopii vankilassa toteutettavasta tutkintoon johtavasta tai muusta koulutuksesta koulutuksen järjestäjien kanssa. Vankilassa järjestettävässä koulutuksessa noudatetaan lisäksi soveltuvien osin, mitä asianomaisesta koulutuksesta yleisesti säädetään. Vangille, joka ei ole suorittanut perusopetuksen oppimäärää, on annettava tilaisuus sen suorittamiseen.

— — — — —

14 §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää kuitenkin elinkautista vankeusrangaistusta ja rikoslain 2 c luvun 11 §:ssä tarkoitetun koko rangaistusta suorittavan vangin siviilityöluvasta, opintoluvasta ja sijoituksesta ulkopuoliseen laitokseen.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätöksellä 2 momentissa tarkoitettu päätösvalta voidaan siirtää 1 momentissa tarkoitettulle virkamiehelle.

15 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset vankien toimintaan sijoittamisesta, vankien työ- ja toiminta-ajasta sekä 6 ja 9 §:ssä tarkoitetun sijoituksen ja luvan ehdoista, pituudesta ja sijoitussopimuksesta sekä osallistumisvelvollisuudesta vapauttamisesta määrääjäksi annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset menettelystä samoin kuin töiden luokittelusta sekä muista työn edellytyksistä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

9 luku

Vangin omaisuus ja tulot

2 §

Omaisuusluettelo

Suljettuun vankilaan vastaanotetusta vangin omaisuudesta on laadittava omaisuusluettelo. Avolaitoksessa luettelo on laadittava ainoastaan avolaitokseen säilytettäväksi otetusta omaisuudesta ja vangin pyynnöstä hänen haltuunsa annetusta erityisen arvokkaasta omaisuudesta. Vangin ja läsnä olevan todistajan on allekirjoitettava omaisuusluettelo. Jos vanki ei allekirjoita

ta luettelo, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

5 §

Omaisuuksien palauttaminen

Kun vanki vapautuu vankilasta, hänen rahansa, muut maksuvälineensä ja omaisuutensa on luovutettava hänelle kuittausta vastaan. Jos vanki ei allekirjoita omaisuusluettelo, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

9 §

Päätösvalta

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua vankilan ulkopuolelta tulevan rahan tai muiden maksuvälineiden käytön rajoittamisesta suljetussa vankilassa päättää aluejohtaja.

10 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset omaisuuden säilyttämisestä, lähettämisestä, hävittämisestä ja omaisuusluettelosta sekä toiminta- ja käyttörahan suorittamatta jättämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

10 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

1 §

Vangin terveyden- ja sairaanhoito

Rikosseuraamuslaitoksen on järjestettävä tai muutoin turvattava vangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveyden- ja sairaanhoito sekä lääkinnällinen kuntoutus.

7 §

Terveystieteellisten tarpeiden mukainen

Vangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveydenhoito, sairaanhoito ja lääkinnällinen kuntoutus maksetaan valtion varoista. Valtion maksuvelvollisuus edellyttää, että vankilan ulkopuolella järjestettävä tutkimus tai annettava hoito on Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin osoittamaa tai hyväksymää.

8 §

Omalla kustannuksella järjestettävä hoito

Vangilla on oikeus Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa vankilassa.

10 §

Päätösvalta

Vangin lääkityksestä, lääkkeiden hallussapidosta, tutkimuksesta ja muusta terveydenhuollosta vankilassa päättää Rikosseuraamuslaitoksen lääkäri. Hammahuollosta päättää hammaslääkäri.

Vankilan johtaja päättää, kuultuaan mahdollisuuksien mukaan lääkäreitä, lähettämisestä 2 §:ssä tarkoitettuun hoitoon tai tutkimukseen. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää vankilan esityksestä Rikosseuraamuslaitoksen ylilääkäreitä kuultuaan 3 §:ssä tarkoitusta vankilasta vapauttamisesta.

11 §

Tarkemmat määräykset

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa tarkemmat määräykset vankien terveydentilan tarkastamisesta ja terveydenhuollon järjestämisestä vankilassa.

12 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

11 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetysten tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 1 momentin nojalla sekä tällaisen lähetysten avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 2 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää rikosseuraamusalueen työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetysten tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin, 8 §:n 1 momentin tai 9 §:n nojalla, 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäljennöksen ottamisesta sekä lähetysten tai viestin 5 §:ssä tarkoitettua pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jolla henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain mukaan on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies.

Luvan 9 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen viestintään myöntää vankilan johtaja.

13 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

7 §

Tapaamiskieltorekisteri

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö pitää tapaamiskielloista rekisteriä, josta säädetään henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetussa laissa.

12 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tapaamiskiellosta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa tarkemmat määräykset tapaamisten järjestämisestä.

14 luku

Poistumislupa

11 §

Päätösvalta

Poistumisluvasta, sen peruuttamisesta ja 3 §:n 3 momentissa tarkoitetusta aikaistamisesta päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää kuitenkin poistumisluvasta, jos lupaa:

1) hakee elinkautista rangaistusta tai koko rangaistusta suorittava vanki 2—5 §:n perusteella; tai

2) haetaan muuhun valtioon kuin Suomeen.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi päätöksellään siirtää 2 momentissa tarkoitetun päätösvalan vankilan johtajalle.

12 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset matka-ajasta, poistumislupamatkojen korvaamisesta ja poistumislupamenettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset poistumislupien määrän ja keston laskemisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

15 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

3 §

Järjestysrikkomukset

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, jos vanki syyllistyy *järjestysrikkomukseen*. Järjestysrikkomuksia ovat:

1) syyllistyminen vankilassa tai muutoin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa;

2) luvaton poistuminen avolaitoksesta tai terveydenhuollon laitoksesta;

3) tämän lain tai sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen taikka niitä täsmentävän Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksen rikkominen;

4) 1 §:ssä tarkoitetun vankilan järjestyssäännön rikkominen edellyttäen, että järjestyssäännössä on nimenomaisesti mainittu kyseisestä rikkomuksesta voivan seurata kurinpitorangaistus;

5) 8 luvun 6 tai 9 §:ssä tarkoitetulle luvulle tai sijoitukselle taikka 14 luvussa tarkoitetulle poistumisluvulle asetettujen ehtojen rikkominen; ja

6) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen toimivaltansa rajoissa vankilan järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi antaman kehotuksen tai käskyn noudattamatta jättäminen.

Rikoksesta, josta vankilan johtaja on tehnyt ilmoituksen poliisille, ei saa määrätä kurinpitorangaistusta.

10 §

Kurinpitoasian käsittely ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano

— — — — —
Jos vanki siirretään järjestysrikkomuksen vuoksi avolaitoksesta suljettuun vankilaan, järjestysrikkomus voidaan käsitellä ja kurinpitorangaistus määrätä myös arviointikeskuksessa tai siinä vankilassa, johon vanki siirretään.

16 §

Päätösvalta

Järjestyssäännön vahvistaa aluejohtaja.

18 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset kurinpitorangeistuksen täytäntöönpanosta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

16 luku

Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen

9 §

Menettely ja päätösten kirjaaminen

Henkilöntarkastus suoritetaan todistajan läsnä ollessa. Jos henkilöntarkastus edellyttää vaatteiden riisumista, henkilöntarkastuksen suorittajan ja todistajan tulee olla samaa sukupuolta tarkastettavan kanssa. Vangin ollessa vankilan ulkopuolella Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen välittömässä valvonnassa henkilöntarkastus saadaan kuitenkin suorittaa ilman todistajan läsnäoloa, jos asia ei siedä viivytystä.

Henkilöntarkastuksesta, henkilönkatsastuksesta ja erityistarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joiden tarkemmasta sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Päihtymystilaa koskevat havainnot ja turvatarkastuksen toimittaminen kuljetuksen aikana on kirjattava Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle.

10 §

Päätösvalta

Erityistarkastuksesta päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta vastaa-

va virkamies. Yksittäistapauksessa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksiköllä on oikeus päättää erityistarkastuksen toimittamisesta.

18 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö

3 §

Tarkkailu

Tarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammattihenkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tulee mahdollisimman pian tutkia vangin terveydentila. Vankia on tarkoin seurattava teknisellä valvonnalla ja muulla tavoin.

4 §

Eristämistarkkailu

Eristämistarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammattihenkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tulee mahdollisimman pian tutkia vangin terveydentila. Vankia on tarkoin seurattava teknisellä valvonnalla ja muulla tavoin.

6 §

Voimakeinojen käyttö

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä on virkatehtävää suorittaessaan vankilassa, sen alueella ja välittömässä läheisyydessä, vangin kuljetuksen aikana sekä Rikosseuraamuslaitoksen valvomassa toiminnassa oikeus käyttää voimakeinoja:

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tarkkailun, eristämistarkkailun ja erillään pitämisen täytäntöönpanosta sekä voimankäyttövälineistä, sitomiseen käytettävistä välineistä ja 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset turvaamistoimenpiteiden käytön sekä voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön koulutuksesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

19 luku

Ilmoitukset ja tiedon antaminen

1 §

Ilmoitus omaisuudesta, rahoista, muista maksuvälineistä ja sosiaalietuudesta

Jos vankien valvonnan tai muun Rikosseuraamuslaitoksen tehtävien hoidon yhteydessä ilmoitettujen seikkojen nojalla on syytä epäillä rahan ja muiden maksuvälineiden tai muun omaisuuden laillista alkuperää, asiasta on ilmoitettava poliisille.

9 §

Ilmoitus henkilö- ja omaisuusvahingosta

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on viivytyksettä ilmoitettava vankilan johtajalle tai muulle esimiehelleen virkatehtävän suorittamisen yhteydessä syntyneestä henkilö- tai omaisuusvahingosta. Henkilövahingon yhteydessä on huolehdittava siitä, että vahingoittunut saa viipymättä tarvitsemansa ensiavun ja hoidon. Henkilölle, joka ilmoittaa saaneensa vammoja Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen suorittaman toimenpiteen johdosta, on ilman tarpeetonta viivytystä järjestettävä tilaisuus päästä lää-

kärin tai muun terveydenhuoltohenkilökuntaan kuuluvan tutkittavaksi.

10 §

Vaitiolo-oikeus

Vankeusrangaistuksen täytäntöönpanotehtävissä toimivalla Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä ei todistajana oikeudenkäynnissä tai esitutkinnassa kuultaessa ole velvollisuutta ilmaista hänelle hänen virkatehtävässään luotamuksellisen vihjetiedon antaneen vangin henkilöllisyyttä, jos vihjetieto koskee rikosta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, tai rikoslain 50 luvun 1—4 §:ssä tarkoitettua huumausainerikosta. Vaitiolo-oikeutta ei kuitenkaan ole, jos vihjetiedon antanut suostuu henkilöllisyytensä ilmaisemiseen tai jos on ilmeistä, ettei tällaisen tiedon ilmaiseminen aiheuta vaaraa hänen, hänen lähiomaisensa tai muun läheisen turvallisuudelle.

20 luku

Muutoksenhaku

1 §

Valitusoikeus käräjäoikeuteen

Oikaisuvaatimuksesta aluejohtajalle säädetään tämän luvun 9 §:ssä ja valitusoikeudesta hallinto-oikeuteen säädetään 12 §:ssä.

3 §

Valituksen tekeminen

Johtajan on viipymättä toimitettava valituskirjelmä käräjäoikeuden kansliaan sekä liitettävä siihen jäljennökset kertyneestä asiakirjaineistosta ja oma selvityksensä. Kun Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö tekee

päätöksen ehdonalaisen vapauttamisen lykkäämisestä, asiakirja-aineiston ja selvityksen toimittaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Asiakirjoja käräjäoikeudelle toimitettaessa on ilmoitettava, milloin valituskirjelmä on saapunut.

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle ja valitus hallinto-oikeuteen

9 §

Muutoksenhaun alaiset asiat

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle ja valitus hallinto-oikeuteen voidaan tehdä seuraavista päätöksistä:

11 §

Oikaisuvaatimuksesta päättäminen

Oikaisuvaatimuksen ratkaisee aluejohtaja.

12 §

Valituksen tekeminen

Aluejohtajan päätöksestä saa valittamalla hakea muutosta hallinto-oikeuteen. Valitus tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopirissä aluejohtajan päätös on tehty.

Kun valituksen kohteena olevan päätöksen tekee aluejohtaja tai Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö, valitus tehdään Helsin-

gin hallinto-oikeuteen ilman 10 ja 11 §:ssä tarkoitettua oikaisuvaatimusmenettelyä.

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

13 §

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutus täytäntöönpanoon

Oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekeminen ei keskeytä 9 §:ssä tarkoitettua päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisuvaatimusta käsittelevä aluejohtaja tai valitusta käsittelevä hallinto-oikeus toisin päätä.

21 luku

Vapauttaminen

3 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset rikoslain 2 c luvussa tarkoitettua valvotun koevapauden ja ehdonalaisen vapauttamisen valvonnasta ja toimeenpanosta sekä vankilassaoloajan ja vapauttamisajan kohdan määräytymisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset vangin vapauttamisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

tutkintavankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tutkintavankeuslain (768/2005) 1 luvun 7 §, 2 luvun 6 §:n 2 momentti, 3 luvun 6 §:n 3 momentti sekä 9 ja 10 §, 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 6 luvun

1 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti ja 8 §, 8 luvun 9 §, 9 luvun 11 §, 10 luvun 3 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti, 11 luvun 9 §:n 1 ja 4 momentti ja 10 §:n 2 momentti, 13 luvun 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 3 momentti, 6 §:n 1 momentin johdantokappale ja 9 §, 15 luvun 1 §:n otsikko ja johdantokappale sekä 16 luvun 1 §:n 1 kohta,

sellaisena kuin niistä on 8 luvun 9 § osaksi laissa 266/2007, seuraavasti:

1 luku

Tutkintavankeuden toimeenpanon yleiset periaatteet

7 §

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen päätösvaltaan kuuluvan tutkintavangin sijoittamista, siirtoa ja poistumislupaa koskevan asian, jos on syytä epäillä vangin osallistuvan järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan, vankeusaikaan jatkavan rikollista toimintaa tai vaarantavan turvallisuutta taikka jos se on perusteltua vangin turvallisuuden suojelemiseksi.

2 luku

Saapuminen vankilaan

6 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset tulotarkastuksesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

3 luku

Sijoittaminen vankilassa, perushuolto ja siirtäminen

6 §

Tutkintavangin siirtäminen

Jos tutkintavangin suoritettavaksi tulee vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus, tutkintavanki voidaan siirtää arviointikeskukseen sijoitusvankilan määräämistä varten.

9 §

Päätösvalta

Tutkintavangin ulkoilun epäämisestä päättää vankilan johtaja. Tutkintavangin vaatuksesta päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta vastaava virkamies. Perusruokavaliosta poikkeamisesta uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen perusteella päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä toiminnoista vastaava virkamies.

Tutkintavangin siirtämisestä päättää arviointikeskuksen johtaja.

Vankilan johtaja päättää 8 §:ssä tarkoitetusta tutkintavangin päästämisestä vankilan ulkopuolelle. Jos vankilan ulkopuolella olo kestää pitempään kuin seitsemän vuorokautta, asiasta päättää arviointikeskuksen johtaja.

10 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta sekä asumisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Tutkintavangin siirtoa koskevasta menettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset tutkintavangin siirtämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

5 luku

Tutkintavangin omaisuus ja tulot

2 §

Omaisuusluettelo

Vankilaan vastaanotetusta tutkintavangin omaisuudesta on laadittava omaisuusluettelo. Tutkintavangin ja läsnä olevan todistajan on allekirjoitettava omaisuusluettelo. Jos tutkintavanki ei allekirjoita luetteloa, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

— — — — —

6 §

Omaisuuden palauttaminen

Kun tutkintavanki vapautuu vankilasta, hänen rahansa, muut maksuvälineensä ja omaisuutensa on luovutettava hänelle kuittausta vastaan. Jos tutkintavanki ei allekirjoita omaisuusluetteloa, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

— — — — —

9 §

Tarkemmat säännökset

— — — — —

Tarkemmat määräykset omaisuuden lähettämisestä ja hävittämisestä sekä toiminta- ja käyttörahan suorittamatta jättämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

6 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

1 §

Tutkintavangin terveyden- ja sairaanhoito

Rikosseuraamuslaitoksen on järjestettävä tai muuten turvattava tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveyden- ja sairaanhoito sekä lääkinnällinen kuntoutus.

Tutkintavangilla on oikeus Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa vankilassa, jollei siitä aiheudu vaaraa tutkintavankeuden tarkoitukselle.

Terveyden- ja sairaanhoidon järjestämisessä noudatetaan, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994), mielenterveyslaissa, tartuntatautilaissa (583/1986) ja työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädetään.

6 §

Terveydenhuollon kustannukset

Tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveydenhoito, sairaanhoito ja lääkinnällinen kuntoutus maksetaan valtion varoista. Valtion maksuvelvollisuus edellyttää, että vankilan ulkopuolella järjestettävä tutkimus tai annettava hoito on Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin osoittamaa tai hyväksymää.

7 §

Päätösvalta

Tutkintavangin lääkityksestä, lääkkeiden hallussapidosta, tutkimuksesta ja muusta terveydenhuollosta vankilassa päättää Rikosseuraamuslaitoksen lääkäri. Hammashuollosta päättää hammaslääkäri.

— — — — —

8 §

Tarkemmat määräykset

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa tarkemmat määräykset tutkintavankien terveydentilan tarkastuksen ja terveydenhuollon järjestämisestä vankilassa.

8 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

9 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetyksen tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 2 momentin nojalla sekä tällaisen lähetyksen avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 3 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää rikosseuraamusalueen työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin nojalla, 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäljennöksen ottamisesta sekä lähetyksen tai viestin 5 §:ssä tarkoitettua pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jolla henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain mukaan on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies.

9 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

11 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset poistumisluvasta, tapaamiskiellosta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat säännökset tapaamisten järjestämisestä annetaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksellä.

10 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

3 §

Järjestyksrikkomukset

Tutkintavangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, jos tutkintavanki syyllistyy *järjestyksrikkomukseen*. Järjestyksrikkomuksia ovat:

1) syyllistyminen vankilassa tai muutoin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa;

2) luvaton poistuminen terveydenhuollon laitoksesta;

3) tämän lain tai sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen taikka niitä täsmentävän Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksen rikkominen;

4) 1 §:ssä tarkoitetun vankilan järjestyssäännön rikkominen edellyttäen, että järjestyssäännössä on nimenomaisesti mainittu kyseisestä rikkomuksesta voivan seurata kurinpitorangaistus; ja

5) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen toimivaltansa rajoissa vankilan järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi antaman kehotuksen tai käskyn noudattamatta jättäminen.

18 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset kurinpitotarkastuksen täytäntöönpanosta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

11 luku

Vankilan tilojen ja tutkintavangin tarkastaminen

9 §

Menettely ja päätösten kirjaaminen

Henkilöntarkastus suoritetaan todistajan läsnä ollessa. Jos henkilöntarkastus edellyttää vaatteiden riisumista, henkilöntarkastuksen suorittajan ja todistajan tulee olla samaa sukupuolta tarkastettavan kanssa. Tutkintavangin ollessa vankilan ulkopuolella Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen välittömässä valvonnassa henkilöntarkastus saadaan kuitenkin suorittaa ilman todistajan läsnäoloa, jos asia ei siedä viivytystä.

Henkilöntarkastuksesta, henkilönkatsastuksesta ja erityistarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joiden tarkemmasta sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Päihtymystilaa koskevat havainnot ja turvatarkastuksen toimittaminen kuljetuksen aikana on kirjattava Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle.

10 §

Päätösvalta

Erityistarkastuksesta päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta vastaava virkamies. Yksittäistapauksessa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksiköllä on oikeus päättää erityistarkastuksen toimittamisesta.

13 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö

3 §

Tarkkailu

Tarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammattihenkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tulee mahdollisimman pian tutkia tutkintavangin terveydentila. Tutkintavankia on tarkoin seurattava teknisellä valvonnalla ja muulla tavoin.

4 §

Eristämistarkkailu

Eristämistarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammattihenkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tulee mahdollisimman pian tutkia tutkintavangin terveydentila. Tutkintavankia on tarkoin seurattava teknisellä valvonnalla tai muulla tavoin.

6 §

Voimakeinojen käyttö

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä on virkatehtävää suorittaessaan vankilassa, sen alueella ja välittömässä läheisyydessä, tutkintavangin kuljetuksen aikana sekä Rikosseuraamuslaitoksen valvomassa toiminnassa oikeus käyttää voimakeinoja:

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tarkkailun, eristämistarkkailun ja erillään pitämisen täytäntöönpanosta sekä voimankäyttövälineistä,

sitomiseen käytettävistä välineistä ja 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset turvaamistoimenpiteiden käytön sekä voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön koulutuksesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

15 luku

Muutoksenhaku

1 §

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle voidaan tehdä seuraavista päätöksistä:

16 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Vankeuslain soveltaminen

Tutkintavankeuden toimeenpanossa sovelletaan vastaavasti, mitä vankeuden täytäntöönpanon osalta säädetään vankeuslain:

1) 1 luvun 4 §:ssä rikosseuraamusalueen tehtävästä, 6, 8 ja 9 §:ssä toimivaltuuksien käytöstä ja toimivallasta sekä 11 §:ssä virka-avusta:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

pitkäaikaaisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pitkäaikaaisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 ja 3 §, 5 §:n 2 momentti sekä 9 § seuraavasti:

1 §

Hakemus

Elinkautiseen vankeuteen tuomitun tai koko rangaistuksen rangaistuslaitoksessa suorittamaan määrätyn ehdonalaista vapauttamista koskeva asia käsitellään Helsingin hovioikeudessa, jossa se tulee vireille vangin hakemuksella.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on hakemuksen johdosta annettava lausunto hovioikeudelle. Lausunnossaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on todettava, puoltaako vai vastustaako se vapauttamista ja onko vanki määrättävä rikoslain

(39/1889) 2 c luvussa tarkoitettuun valvottuun koevapauteen. Lausuntoon on liitettävä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön arvio vapauttamisen edellytyksistä ja muu vankia koskeva selvitys. Elinkautiseen vankeuteen tuomitua koskevaan lausuntoon on lisäksi liitettävä arvio vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen.

Vankeuslain (767/2005) 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua tilanteesta tai muusta erityisestä syystä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi tehdä hakemuksen vangin vapauttamisesta.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on annettava 2 momentissa tarkoitettu

lausunto ja 3 momentissa tarkoitettu hakemus liitteineen vangille tiedoksi.

3 §

Asian käsittely Helsingin hovioikeudessa

Vanki voi esittää asiassa tarpeellista selvitystä. Hovioikeuden on kuultava vankia 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua lausunnon ja saman pykälän 3 momentissa tarkoitettua hakemuksen johdosta.

Hovioikeus voi omasta aloitteestaan päättää asiantuntijalausunnon hankkimisesta, todistelun vastaanottamisesta taikka kirjallisen todisteen tai muun asiakirjan esittämisestä. Tuomioistuinten hankkiman selvityksen johdosta vangille ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Asiassa on järjestettävä suullinen käsittely, jos vanki sitä vaatii, ja muutoinkin, jollei se ole selvästi tarpeetonta. Vanki ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön edustaja on kutsuttava suulliseen käsittelyyn. Suullisessa käsittelyssä voidaan kuulla vankia, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön edustajaa, todistajaa tai muuta henkilöä ja ottaa vastaan muuta selvitystä. Jos vanki ei saavu suulliseen käsittelyyn, asia voidaan ratkaista hänen poissaolostaan huolimatta, jollei hovioikeus pidä hänen henkilökohtaista kuulemistaan tarpeellisenä.

Asia on käsiteltävä kiireellisenä.

5 §

Oikeusapu

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön asian selvittämistä varten nimeämälle todistajalle tai muulle henkilölle aiheutuneet kustannukset maksetaan valtion varoista siten kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/1972) säädetään. Vankia ei kuitenkaan voida velvoittaa korvaamaan näitä kustannuksia valtiolle.

9 §

Ehdonalaisten vapauttamisen täytäntöönpanon kieltö

Kun Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö saattaa ehdonalaista vapauttamista koskevan asian rikoslain 2 c luvun 10 §:n 3 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla Helsingin hovioikeuteen uudelleen käsiteltäväksi, hovioikeus voi kieltää ehdonalaista vapauttamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon uuden käsittelyn ajaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

ehdonalaisten vapauden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ehdonalaisten vapauden valvonnasta annetun lain (782/2005) 2, 3 ja 5 §, 7 §:n 3 momentti, 8 §, 9 §:n 2 momentti ja 10—12 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

2 §

Valvonnan täytäntöönpanosta huolehtiminen

Valvonnan täytäntöönpanosta huolehtii Rikosseuraamuslaitos.

3 §

Valvoja ja hänen apunaan toimiva henkilö

Valvojana toimii Rikosseuraamuslaitoksen virkamies (*valvoja*).

Valvonnan tarkoituksenmukaisen toimeenpanemisen sitä edellyttäessä valvojan avuksi voidaan määrätä tehtävään suostunut henkilö (*apupalvoja*), jolla on sen hoitamiseen soveltuva sosiaali-, nuoriso- tai kasvatusalan koulutus ja kokemus. Tehtävään voidaan erityisestä syystä määrätä muukin siihen sopiva henkilö.

Rikosseuraamuslaitos tekee apupalvojan kanssa sopimuksen tehtävän hoitamisesta sekä päättää hänelle valtion varoista maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta. Solmittavalla sopimuksella ei synny Rikosseuraamuslaitoksen ja apupalvojan välille virkasuhdetta eikä työsopimussuhdetta.

Apuvalvojaan sovelletaan kielilakia (423/2003) ja rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuuta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

5 §

Valvonnan sisältö

Valvonta sisältää valvojan ja valvottavan säännöllisiä tapaamisia, joiden avulla seurataan valvottavan olosuhteita ja niissä tapahtuvia muutoksia ja joiden tarkoituksena on parantaa valvottavan kykyä kantaa vastuuta ja toimia yhteiskunnassa hyväksyttävällä tavalla. Valvontaan voi sisältyä myös sosiaalista toimintakykyä edistäviä tehtäviä tai ohjelmia. Valvontatapaamisia sekä valvontaan kuuluvia tehtäviä ja ohjelmia saa kuukausittain olla enintään 12 tuntia, erityisen tuen ja valvonnan tarpeessa olevalla valvottavalla kuitenkin enintään 30 tuntia. Kuu-

kausittainen tuntimäärä voi valvonnan aikana vaihdella sen mukaan kuin valvonnan tarkoituksenmukainen täytäntöönpano edellyttää.

Valvontatapaamisissa käsitellään erityisesti rikolliseen käyttäytymiseen vaikuttavia tekijöitä. Valvottavaa on myös avustettava yhteydenotoissa viranomaisiin ja muihin valvottavan elämäntilanteen järjestämisen kannalta tarpeellisiin tahoihin, ja hänet on ohjattava tarvittavien tukitoimien ja palveluiden pariin.

Valvonnan tarkempi sisältö ilmenee valvontasuunnitelmasta, joka Rikosseuraamuslaitoksen on laadittava valvottavan tarpeiden mukaan ennen valvontaan asetetun vapautumista siten, että suunnitelma voidaan ottaa käyttöön valvonnan alkaessa. Valvontasuunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa tai täydentää.

Valvontasuunnitelma on sovitettava yhteen rangaistusajan suunnitelman kanssa. Suunnitelmaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin oltava yhteistyössä arviointikeskuksen, vankilan, vangin koti- ja asuinkunnan sekä muiden viranomaisten, yksityisten yhteisöjen ja henkilöiden kanssa.

7 §

Valvojan tehtävät

Apuvalvojan tulee lisäksi noudattaa Rikosseuraamuslaitoksen hänelle valvonnan täytäntöönpanoa varten antamia määräyksiä sekä ilmoittaa Rikosseuraamuslaitokselle valvottavalle tässä laissa säädettyjen tai hänelle tämän lain nojalla määrättyjen velvollisuuksien rikkomisesta.

8 §

Päihteiden käytön valvonta

Jos valvottava on valvontatapaamisessa ulkoisista merkeistä päätellen todennäköisesti alkoholin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen, valvojan tai muun Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on kirjattava päihetymistilaa koskevat havainnot. Jos päihtymys-

tilan epäillään johtuvan alkoholista, Rikosseuraamuslaitoksen virkamies voi velvoittaa valvottavan suorittamaan puhalluskokeen.

9 §

Nouto valvontatapaamiseen

— — — — —
Noudosta päättää pidättämiseen oikeutettu poliisimies Rikosseuraamuslaitoksen pyynnöstä. Noudettavaksi määrätty saadaan enintään kuusi tuntia ennen 1 momentissa tarkoitettua valvontatapaamista ottaa kiinni ja säilöön. Nouto on pyrittävä suorittamaan niin, ettei valvottava sen vuoksi joudu tarpeettomasti huomion kohteeksi. Valvottavaa ei saa pitää kiinni otetuna tai säilössä kauempaa kuin valvontatapaamiseen noutaminen edellyttää.

10 §

Valvottavalle kuuluvien velvollisuuksien rikkominen

Jos valvottava ilman hyväksyttävää syytä laiminlyö hänelle 6 §:ssä säädetyn velvollisuuden tai olennaisesti rikkoo hänelle sen nojalla annettua määräystä, Rikosseuraamuslaitoksen on annettava hänelle kirjallinen varoitus. Ennen varoituksen antamista on valvottavalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Varoitusta ei kuitenkaan saa antaa, jos laiminlyönnin tai rikkomuksen perusteella päätetään ryhtyä 9 §:ssä tarkoitettuun noutoon.

Mikäli valvottava ei noudon jälkeenkään noudata velvollisuuttaan pitää yhteyttä valvojaan tai jos hän muutoin törkeästi rikkoo hänelle 6 §:n mukaan kuuluvia velvollisuuksia, Rikosseuraamuslaitoksen on viipymättä ilmoitettava asiasta syyttäjälle.

Jos syyttäjä arvioi, että osa jäännösrangaistusta olisi valvottavan 2 momentissa tarkoitettun menettelyn vuoksi pantava täytäntöön, hänen on viipymättä esitettävä tätä koskeva vaatimus sille tuomioistuimelle, joka on ensimmäisenä oikeusasteena ratkaissut ehdottomaan vankeuteen joh-

taneen rikosasian taikka jonka tuomiopiirissä valvottava asuu tai vakinaisesti oleskelee.

Jos tuomioistuin toteaa valvottavan menetelleen 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ja jos siihen valvottavan henkilöön liittyvät ja rikkomukseen johtaneet syyt kokonaisuutena huomioon ottaen on erityistä syytä, se voi määrätä jäännösrangaistusta pantavaksi täytäntöön vähintään neljä ja enintään 14 päivää.

11 §

Valvonnan lakkauttaminen

Jos valvonta-ajan kestänyt vähintään kuusi kuukautta on käynyt ilmeiseksi, ettei valvonnan jatkaminen ole tarpeen, Rikosseuraamuslaitos voi valvojan esityksestä lakkauttaa valvonnan.

12 §

Matkakustannukset

Rikosseuraamuslaitos maksaa valvontatapaamisiin liittyvät valvottavan kohtuulliset matkakustannukset.

12 a §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimiston johtaja päättää 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekemisestä syyttäjälle.

Yhdyskuntaseuraamustoimiston johtaja tai työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja taikka rikosseuraamusesimies päättää 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua noudon pyytämisestä, 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua kirjallisen varoituksen antamisesta ja 11 §:ssä tarkoitettua valvonnan lakkauttamisesta.

Valvoja tai muu työjärjestyksessä tehtävään määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies päättää 8 §:ssä tarkoitettua päihteiden käytön valvonnasta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 5 §:n 1 momenttia sovelletaan valvot-
taviin, joiden ehdonalaan vapautteen pääs-

tämistä koskeva päätös on tehty lain voimaan-
tulon jälkeen.

Laki

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain (1316/2006) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 momentti, 14 ja 18 §, 24 §:n 1 momentin 1 kohta ja 25 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 1373/2007, seuraavasti:

1 §

Asema ja tehtävät

Rikosseuraamusalan koulutuskeskus on oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva valtion oppilaitos, joka toimii Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön alaisuudessa. Koulutuskeskuksen tehtävänä on antaa rikosseuraamuslalla tutkintoon johtavaa koulutusta ja ammatillista lisäkoulutusta sekä harjoittaa toimialaansa liittyvää tutkimus- ja kehittämis-toimintaa.

varajäsenensä edustaa koulutuskeskuksen henki-
löstöä.

14 §

Virkapuvun käyttö

Koulutuskeskus voi velvoittaa tutkintoon joh-
tavassa koulutuksessa opiskelevan käyttämään
koulutukseen osallistuessaan Rikosseuraamus-
laitoksen virkapukua.

18 §

Työharjoittelu

Opiskelija on velvollinen suorittamaan tut-
kintoon kuuluvat työharjoittelujaksot hänelle
osoitetussa rikosseuraamusalan yksikössä. Työ-
harjoitteluun voidaan sisällyttää työskentelyä
myös muulla alalla. Harjoittelu perustuu koulu-
tuskeskuksen ja työpaikan väliseen kirjalliseen
sopimukseen. Työharjoittelujakson aikana opis-
kelija voi olla virkasuhteessa asianomaiseen lai-
tokseen.

Työharjoittelujakson ajalta maksettavasta
palkkauksesta päättää Rikosseuraamuslaitoksen
keskushallintoyksikkö. Jos harjoittelu suori-
tetaan muun alan yksikössä, palkkauksesta
sovitaan harjoittelupaikan kanssa.

2 §

Johtokunta

Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja seit-
semän muuta jäsentä, joista jokaisella on hen-
kilökohtainen varajäsen. Jäsenet edustavat
opetuslala, rikosseuraamuslala ja sen sidosryh-
miä sekä muuta koulutuskeskuksen toiminnan
kannalta keskeistä asiantuntemusta. Kolme jä-
sentä ja heidän varajäsenensä nimetään Rikos-
seuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön
ehdottamista henkilöistä. Yksi jäsen ja hänen

24 §

Huomautus ja varoitus

Koulutuskeskuksen johtaja voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevalle kirjallisen varoituksen, jos tämä:

1) on käyttäytynyt koulutuksen aikana Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sopimattomalla tavalla,

25 §

Koulutuksesta erottaminen

Koulutuskeskuksen johtaja voi erottaa opiskelijan tutkintoon johtavasta koulutuksesta, jos tämä:

2) on syyllistynyt koulutuksen aikana sellaisen rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta rikosseuraamusalalle taikka muutoin käyttäytynyt Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sopimattomalla tavalla eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä annetun lain 51 ja 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä annetun lain (1383/2007) 51 §:n 2 momentti ja 64 §:n 2 momentti seuraavasti:

51 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan 50 §:n 2 momentissa tarkoitetun pyynnön tekee Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

64 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

Jos luovuttaminen Suomeen on tapahtunut rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, rikosseuraamusalueen täytäntöönpanosta vastaava virkamies vähentää luovutetun suoritettavasta vapausrangaistuksesta hänelle luovuttamismenettelyssä aiheutuneen vapaudenmenetyksen noudattaen soveltuvin osin, mitä rikoslain 6 luvun 13 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1230/2010, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — —
4) *terveydenhuollon toimintayksiköllä* kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitettua terveyskeskusta ja muita kunnan toimintayksiköitä, jotka hoitavat kansanterveyslain mukaisia tehtäviä, erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) tarkoitettua sairaalaa ja siitä erillään olevaa sairaanhoidon toimintayksikköä sekä sairaanhoitopiirin kuntayhtymän päättämää muuta hoitovuorossa olevaa kokonaisuutta, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettua terveydenhuollon palveluja tuot-

tavaa yksikköä, työterveyslaitosta siltä osin kuin se tuottaa työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetussa laissa (159/1978) tarkoitettuja terveyden- ja sairaanhoidon palveluita, valtion mielisairaaloista annetussa laissa (1292/1987) tarkoitettuja valtion mielisairaloita, terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/1987) tarkoitettuja sairaanhoitolaitoksia ja Rikosseuraamuslaitoksesta annetussa laissa (953/2009) tarkoitettua terveydenhuoltoyksikköä; sekä
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2011